

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

Contra superfluitatem diuitiarum: & quare superfluitas ista sit in culpa,
præsertim in clericis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55472)

DIONY. CARTHVS.

sime terrificum sane exemplum.

Contra superfluitatem diuitiarum: & qua
re superfluitas ista sit in culpa, p̄sertim in
clericis. Art. XXVII.

Ecc̄s 10.

Varo nihil est scelestius. Nihil est in
quiis q̄ amare pecuniam, hic enim
animam suam habet venalem. Cer
tum est corporalia ad spiritualia or
dinari tanq̄ ad finem. Aliter autem

amatur atq̄ appetitur finis, & aliter media q̄
ordinantur ad finem. Finis nanq̄ per seipsum ap
petibilis est & amandus, quemadmodum sanitas in medicinali facultate. Media vero inquan
tum proficiunt seu vtilia sunt ad finē, vt p̄ ea fi
nis conuenientius adipiscatur aut cōseruetur. Di
uitiæ ergo ad spiritalē aiaram nostrarū profectū
finaliter ordinantur. Porro profectus & p̄fectio
aiarū in actu virtutū cōsistit. Essentialiter q̄dem in
actu charitatis & sapientiæ (s. in contēplatione
& dilectione diuinorū) Dispositiue v̄o in actibus
virtutum moralium. Int̄m ergo diuitiæ licite habi
tur, appetuntur, amant̄: inquantū necessariæ sunt
ad corporeæ huius vite sustentaculum, & vtilis
ad sobrium vsum alimentorū ac vestitū, per quē
vsum aptificatur aia ad actus contēplationis de
lectationisq̄ diuinæ. Si aut̄ plus appetunt̄, auaritia
vere cōmittitur: q̄ est inordinatus appetitus
tpalium rerū, seu diuitiarū, estq̄ ex suo ḡne p̄ctū
mortale, & est contraria iusticiæ, secundū Tho.
Interdum v̄o prop̄ imperfectiōem, paruitatēq̄
actus a mortali excusatur. Quid aut̄ ex his con
quens sit nō me oportet inferre, ne forsitan nō ce
dať. Sed audiamus summos sanctissimosq̄ docto
res. Aug. & Basili, dicunt, Non minoris est cri
mi

Thomas.

nis habenti tollere: quod cum possis & habes indige-
 ribus denegare. Esurientium panis est quem tu detri-
 nes. Nudorum indumentum quod includis. Misero-
 rum redemptio & absolutio pecunia quam in terra ab-
 scondis. Tanto magis scias te inuadere bona, quantum
 possis prestare & non vis. His consonat illud Hieronimo.
 Hierony. Quicquid amplius quam nobis opus est a deo ac-
 cepimus, pauperibus erogare debemus. Si quod eis
 deputatum est, nostris cupiditatibus vel vanitatibus
 reseruamus: quantum pauperes in locis ubi nos sumus
 paupertate aut nuditate mortui fuerint: nouerimus
 nos de aerebus illorum in die iudicij rationem duros
 Hinc dicit Ambrosius. Qui diuitiarum seruus est: custodit
 eas ut seruus. Qui autem seruitutis iugum discussit,
 distribuit eas ut dominus. Hec autem omnem christianum
 concernunt. Nunc insuper ad clericos descendendum:
 Bernard. In primis ita quod solene iam est quod sanctus Bernardus. Cuidam
 scribit canonico, Quicquid, inquit, propter necessa-
 rium victum ac simplicem vestitum de altari rerines-
 tum non est, furtum est, rapina est, sacrilegium est.
 Vnde denuo ait, Res pauperum non pauperibus da-
 re, par sacrilegio crimen esse dinoscitur. Sane pa-
 trimonia pauperum sunt facultates ecclesiarum, et sa-
 crilega pauperibus crudelitate subripitur, quic-
 quid sibi ministri & dispensatores non utique pos-
 sessores ultra victum accipiunt & vestitum. Nec enim
 ordinauit deus his qui de euangelio viuunt, de eu-
 angelio querere diuitias, vel ornamentum: sed viue-
 re ex eo, ut videtur, sint contenti alimenta corporis,
 non gula irritamenta & libidinis incentiua, &
 quibus tegantur, non quibus ornentur, accipere.
 Hec tibi charissime ardua satis scio videntur. Sed
 addam hoc quod te forsan terrebit arduissimumque
 Hierony. parebit, Ecce gloriosus doctor ecclesie sancte Hieronimo.
 Hic dicit,

DIONYSII. CARTHUSI.

dicat, Clericus q̄ de bonis suis sustētari pōt, si acceperit q̄d pauperū est: sacrilegium perfecte committit, atq; per abusionem talium iudicium sibi manducat & bibit. Si eges et accipis: das potius q̄ accipis. Si autē nō eges & accipis: rapis. Vide charissime status tui pericula, de q̄bus mox plenius dicā ex verbis Bernar. Porro cum clerici et sacerdotes, atq; p̄lati noui testamenti ad specialem cordis obligentur mundiciam, & vt vulgo sint exēplares, indecentissimū profecto, oīq; damnationis plenissimū est eis vitijs carnis (in quibus est maxima turpitudine, sc. gulæ siue luxuriæ) deseruire. Q̄ si delicate & molliter viuāt, ventre cibo, oculo somno, mentē in anilegitia impleāt molli in stratu q̄scāt, inutilibus v̄bis, iocis, & risibus vacent: nunq̄d arctam viā salutis incedūt.

Luc. 6.

Exemplū.

Nō vtiq; cum Salua. dicat: V̄ vobis q̄ saturati estis: q̄ esuriētis. V̄ vobis diuitibus, q̄ habetis consolationem v̄ram. Terreat te quod in miraculis sancti Hiero. legitur, quē admodum Romæ quidam Andreas noīe p̄sby. cardinalis, cum post mortem miraculose ad corpus redisset, prohibuit se aliter fuisse damnandum propter superfluitatem suam in cibis & vestimentis, nisi Hiero. sibi misericordiam impetrasset, ita vt rediret ad corpus & poeniteret. Postremo si p̄ses ad q̄ram sobrietatem & mediocritatem in vestibus atq; pecunijs multi etiam philosophorū se ipsos dederunt: miraberis, vt opinor, de gulositate, de curiositate, & auaritia christianorū, non mō vulgi, sed etiā clericorū. De hoc Plato in Phedrōe, Tullius q̄q; & Sene. Plato atq; Macro, multa scripserūt.

Q̄ nihil periculosius q̄ in hoc seculo tēporali prospari, nec a deo paterne castigari.

Articu